

Forslag til
Landsplandirektiv om
afgrænsning og ramme for
anvendelsen af den grønne kile
gennem Flyvestation Værløse

Forslag til landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelsen
af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse

Udgivet af Miljøministeriet

Redaktion og grafisk tilrettelæggelse

By- og Landskabsstyrelsen,
Byer
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Udgivet april 2008

Kun Internetudgave

ISBN 978-87-92256-43-0

© Miljøministeriet 2008

Publikationen kan citeres med kildeangivelse

Indhold

Redegørelse	4
Regler	5
Bemærkninger	6
Miljøvurdering	8
Kortbilag	21

Redegørelse

Ved et forsvarsforlig, indgået den 10. juni 2004 mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne blev der indgået en aftale om forsvarets ordning fra 2005-2009. Som et led i aftalen lukkes og afhændes et antal kaserner og etablissementer, herunder Flyvestation Værløse. Arealet Nordlejren og den sydlige del af Jonstrup Vang er frasolgt i 2004.

Efter kommunalreformen er det miljøministeren, der har ansvaret for at tilvejebringe nye overordnede regler for arealanvendelsen i Hovedstadsområdet, jf. planlovens § 5 j, stk. 4, jf. § 3, stk. 1. Disse regler fremgår af landsplandirektivet Fingerplan 2007. Med Fingerplan 2007, retningslinjer § 14 og § 16, stk. 2 og bemærkninger hertil, videreføres forudsætningerne om Hjortespringskilens forlængelse og den 4. grønne ring, som blev fastlagt i Regionplan 2005, retningslinje 4.2.7. Her fremgår det, at Flyvestation Værløse indgår som en del af Hjortespringskilens forlængelse og den 4. grønne ring. Den endelige afgrænsning af Flyvestation Værløse og rammerne for anvendelsen fastlægges af miljøministeren i et landsplandirektiv på baggrund af en indstilling fra en arbejdsgruppe.

Der har været nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af Furesø Kommune (Værløse Kommune før kommunalreformen), Forsvarets bygnings- og Etablismentstjeneste og By- og Landskabsstyrelsen (før 1. oktober 2007: Skov- og Naturstyrelsen). Arbejdsgruppen har udarbejdet et fælles planlægningsgrundlag, der har dannet baggrund for By- og Landskabsstyrelsens indstilling til Miljøministeren om dette landsplandirektiv.

Regler

(Landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelsen af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse, jf. Landsplandirektivet Fingerplan 2007 §§ 14 og 16).

§ 1. Afgrænsning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse fremgår af kortbilaget.

§ 2. Kommuneplanlægningen i den grønne kile gennem Flyvestation Værløse skal sikre:

1. at området forbeholdes overvejende almen, ikke bymæssig friluftsanvendelse,
2. at området ikke inddrages til byzone,
3. at området friholdes for bebyggelse og anlæg til bymæssige fritidsformål,
4. at areal- og bygningskrævende friluftsanlæg kan placeres eller udvides under hensyntagen til stedets landskabs-, natur- og kulturværdier,
5. at den åbne landskabelige karakter på den store slette mellem Nord- og Sydlejren skal fastholdes,
6. at der ikke må etableres en gennemgående vejforbindelse på tværs af den grønne kile gennem ejendommen,
7. at der ikke må etableres støjende friluftsanlæg,
8. at området skal holdes åbent og tilgængeligt for offentligheden med et minimum af publikumshægning.

Stk. 2. Uanset reglerne i § 2 stk. 1 kan bygningerne i område A på kortbilaget indrettes til aktiviteter med kulturelle formål og fritidsformål og erhverv i tilknytning hertil. I tilknytning til bygningerne i område A kan der ske et begrænset nybyggeri til f.eks. toiletter, garderober, administration, støttefunktioner, lagerformål, mv., hvis det er nødvendigt af hensyn til en planlagt anvendelse, og hvis det ikke er muligt at indpasse i eksisterende bygninger.

Bemærkninger

Ad § 1.

I HURs Regionplan 2005 og i Fingerplan 2007 blev det forudsat, at den endelige afgrænsning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse skulle ske i et landsplandirektiv på baggrund af en indstilling fra en arbejdsgruppe til miljøministeren. Arbejdsgruppen har lagt vægt på, at afgrænsningen i store træk følger den overordnede ydre afgrænsning, som HUR viste i Regionplan 2005. Dog er der foretaget justeringer på grundlag af en nærmere vurdering af landskabet og muligheden for at indpasse fremtidigt byggeri i Sydlejren. På denne baggrund er afgrænsningen justeret således, at det samlede kileareal er uændret.

Ad § 2.

De grønne kiler må ikke inddrages til byzone eller anvendes til bymæssig fritidsanlæg, idet de grønne kiler har til hovedformål at tilgodese det almene friluftsliv.

De ydre kiler er udpeget med henblik på at sikre mulighed for fortsat udbygning af storbyens friluftsliv. Det er derfor muligt generelt i de ydre kiler at indpasse nye friluftsanlæg under hensyntagen til stedets landskabs-, natur- og kulturværdier. Stk. 1, punkt 1-4 er generelle regler for de ydre kiler, mens punkt 5-8 og stk. 2 er særlige regler for Flyvestation Værløse. Reglerne skal sikre de særlige værdier på flyvestationen: slettens åbne karakter, stilheden og helheden i landskabsoplevelsen.

Punkt 1-4

Punkt 1-4 er generelle regler for de ydre kiler i Fingerplan 2007. Punkt 4 skal i denne forbindelse ses i sammenhæng med pkt. 5-7.

Punkt 5

Flyvestation Værløse omfatter et landskab af enestående åbenhed, der kan sammenlignes med de store sletter ved Eremitageslottet. Bestemmelsen skal sikre, at sletten holdes åben, da det giver en stor oplevelsesmæssig værdi at være i et stort åbent landskabsrum.

Punkt 6

Det har været fremsat som ønske, at der bliver etableret en vejforbindelse mellem nord- og sydlejren, der tillige kunne forbinde Kirke Værløse og Jonstrup, som er to bysamfund med kort afstand, der har været adskilt af flyvestationen. En gennemgående vejforbindelse vil imidlertid medføre store gener for den rekreative værdi af området ved at dele området op og virke forstyrrende i landskabet. Det

er derfor ikke en mulighed at etablere en gennemgående vejforbindelse på tværs af den grønne kile gennem ejendommen.

Punkt 7

Når Flyvestationen nedlægges er det nye kileareal et af de få stille områder i Hovedstadsområdet. Det har derfor en rekreativ værdi i sig selv at bevare det nye kileareal som et stille område. Det betyder, at der ikke må etableres støjende fri-luftsaktiviteter, der kræver miljøgodkendelse.

Punkt 8

Den grønne kile gennem Flyvestation Værløse skal holdes åben og tilgængelig for offentligheden med et minimum af publikumshegning. Det betyder, at areal-planlægningen skal ske ud fra et princip om flersidig anvendelse. Det medfører, at der ikke må planlægges for, at arealer eller anlæg forbeholdes enkelte foreninger eller anvendelser, men at det samme areal eller anlæg kan bruges til forskellige formål på forskellige tidspunkter. Der forudsættes etableret et net af gang- og cykelruter, der hænger sammen med stierne i de omkringliggende kilearealer.

Ad § 2, stk. 2

Der gælder særlige bestemmelser for område A, som er et grønt støttepunkt. Bygningerne i område A kan indrettes til aktiviteter med kulturelle formål og fritidsformål og erhverv i tilknytning hertil. Eksempler kunne være: Museum, udstillinger, natur- og friluftsfremstilling, arbejdende værksteder, indendørs legeland, cafe i tilknytning til aktivitet eller lignende. Den store dobbelt-hangar rummer mange muligheder for at blive en ramme om kultur-, idræts- og fritidsaktiviteter. Der er desuden en række flysheltere, som rummer mange muligheder for genanvendelse.

Både dobbelt-hangaren og de fleste af flysheltererne har høj bevaringsværdi i den Save-registrering, som kommunen har ladet udarbejde. For at sikre, at disse bygninger kan genanvendes, er der en begrænset mulighed for, at der i tilknytning til bygningerne i område A kan ske begrænset nybyggeri, hvis det er nødvendigt af hensyn til en planlagt anvendelse, og hvis det ikke er muligt at indpasse i eksisterende bygninger. Ny bebyggelse skal med hensyn til placering og udformning tilpasses de landskabelige forhold på stedet.

Miljøvurdering

Indledning

Ifølge "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer" LBK nr. 1398 af 22.10.2007 skal planer og programmer miljøvurderes, hvis gennemførelsen kan få væsentlig indflydelse på miljøet.

Denne miljøvurdering er en del af et forslag til landsplandirektiv om Flyvestation Værløse. Landsplandirektivet udarbejdes for at fastlægge afgrænsningen af Hjortespringkilens forlængelse over Flyvestation Værløse og rammen for indpasning af fritidsaktiviteter. Denne miljøvurdering omhandler derfor kun de forhold, der ændres i forhold til Fingerplan 2007. Det vil sige ændring af kileafgrænsningen så område 1, 2 og 3 ændres fra kile til muligt byområde og område 4, 5 og 6 ændres fra muligt byområde til kile (se kortbilaget), samt suppleringslinjer, der kun gælder for den grønne kile gennem Flyvestation Værløse (§ 2, stk. 1 nr. 5-8 og § 2, stk. 2).

Miljøministeriet har forud for udarbejdelsen af miljøvurderingen hørt andre myndigheder, hvis områder berøres af landsplandirektivet, inden der er taget stilling til, hvor omfattende og detaljerede oplysninger, der skulle indgå i miljørapporten. Høringen er foregået i perioden mellem 14. marts og 8. april 2008. Ballerup Kommune, Furesø Kommune, Egedal Kommune, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, Kulturarvsstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen Centralt, Skov- og Naturstyrelsen Østsjælland og Region Hovedstaden er blevet hørt som berørte myndigheder. Kun Ballerup Kommune har ønsket at supplere miljøvurderingen ud over kravene i lovens bilag 1.

Ballerup Kommune ønsker at henlede opmærksomheden på 5 forhold:

- forbindelsen fra den indre Hjortespringkile via Jonstrup Vang til Sletten
- ønsker om at etablere en rekreativ sti og en biologisk spredningskorridor langs Værebros Å fra Jonstrup Vang til Bringe Mose
- ønsker om at etablere adgang til kilen fra Møllemosen og Måløv Naturpark gennem Sydlejren
- konsekvenserne af etablering af vejadgang til Sydlejren fra vest
- den igangværende vand- og naturplanlægning i relation til Værebros Å-systemet vil formodentlig omfatte en hævnings af vandspejlet i Bringe Mose.

Som nævnt indledningsvis drejer miljøvurderingen sig kun om de ændringer, der sker ved vedtagelse af landsplandirektivet i forhold til de gældende bestemmelser i Fingerplan 2007.

Da der ikke ændres på forhold, der berører Ballerup kommunes 5 punkter, giver Ballerup Kommunes ønsker ikke anledning til at supplere miljøvurderingen i forhold til emnerne i lovens bilag 1. Der er imidlertid ingen modsætning mellem forslaget til landsplandirektiv og de 3 førstnævnte punkter, som alle 3 skal fastlægges i den kommunale planlægning af stier og spredningskorridorer. Planlægningen af vejadgangen til Sydlejren er et kommunalt anliggende. Inddragelse af konsekvenser af en evt. vandstandshævning i Bringemose må i det omfang det er relevant indgå i Furesø Kommunes planlægning af arealanvendelse og naturforvaltning.

Ifølge "lov om miljøvurdering af planer og programmer" skal miljørapporten indeholde de oplysninger, der er nævnt i lovens bilag 1. Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder, samt til hvor detaljeret planen er, og på hvilket trin i planhierarkiet den befinder sig.

Planens indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer

Fingerplan 2007 er den overordnede ramme for den kommunale planlægning af byudvikling, byomdannelse, grønne kiler, trafik anlæg mv. i Hovedstadsområdet. Ifølge § 16, stk. 2 skal miljøministeren afgrænse Hjortespringskilens forlængelse over Flyvestation Værløse og fastlægge en ramme for indpasning af fritidsaktiviteter i et landsplandirektiv efter indstilling fra en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen har udarbejdet et fælles planlægningsgrundlag, som ligger til grund for dette forslag til landsplandirektiv. Der henvises til materialeoversigt nr. 1.

Landsplandirektivet følges af Furesø Kommune op af et kommuneplantillæg om Flyvestation Værløse, som bliver bindende for den efterfølgende lokalplanlægning. Kommuneplantillægget og en tilhørende miljøvurdering udarbejdes parallelt med det statslige landsplandirektiv.

De relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis landsplandirektivet ikke gennemføres – 0-alternativet.

Hvis dette tillæg til Fingerplan 2007 ikke gennemføres, vil de nuværende retningslinjer i Fingerplan 2007 fortsat være gældende. Det er derfor relevant at se på disse retningslinjer som 0-alternativet.

Bibeholdelse af retningslinjerne i Fingerplan 2007 ville betyde, at den foreløbige afgrænsning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse i Fingerplan 2007 (vist på kortbilaget) vil være gældende, og at retningslinjerne for kilearealets anvendelse vil følge de generelle retningslinjer for ydre kiler.

Afgrænsningen er i dette forslag til landsplandirektiv justeret i forhold til den foreløbige afgrænsning i Fingerplan 2007 med ækvivalente arealstørrelser, således at det samlede kileareal forbliver uændret. At fastholde den nuværende foreløbige afgrænsning ville betyde, at de 6,4 ha, der overgår til kileareal med forslaget ville forblive "ydre storbyområde" og at de 6,7 ha der med forslaget overgår til "ydre storbyområde" ville forblive kileareal (vist på kortbilaget).

Hovedbegrundelsen for justeringen af kilegrænsen er begrundet i ønsket om at lade rækken af ældre og markante hangarbygninger ud mod den store græsslette danne afgrænsning mod kilen, frem for at give plads til ny bebyggelse foran, som ville sløre indtrykket af de markante bygninger og gøre den grønne kile mindre. Endvidere var der i forbindelse med kommunens første bebyggelsesskitse kun taget

hensyn til de arealer, der var beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, registreret af Københavns Amt, men ikke til de der er registreret i forbindelse med Forsvarets plejeplan. Der henvises til materialeoversigt nr. 2. Det betyder, at en del af bygningerne i bebyggelsesskitsen ikke kan lade sig gøre. Dette er der kompenseret for i den ændrede afgrænsning. Det skal bemærkes, at Naturbeskyttelseslovens beskyttelse af § 3-arealer gælder uanset om et område ligger i by- eller landzone.

Hvis tillægget ikke gennemføres er det alene de generelle kilebestemmelser for ydre kiler, som vil være rammen for Furesø Kommunes planlægning. Det vil betyde, at kommunen, hvis den vurderer, at det er i overensstemmelse med overordnede interesser:

- kan placere anlæg, f.eks. kolonihaver, eller plante skov på den åbne slette. Den åbne karakter vil herved gå tabt.
- kan placere støjende friluftsanlæg, hvorved stilheden, som er en efterspurgt, men sjældent forekommende kvalitet i Hovedstadsområdet, ikke bevares.
- kan placere en vejforbindelse på tværs af kilen, hvorved helheden i landskabsoplevelsen forsvinder.
- frit kan hegne i området, hvilket kan betyde, at offentlighedens adgang bliver begrænset.

Miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt.

Den sydlige del af område 1 (se kortbilaget) ligger i et større område, der på vidensniveau 1 er kortlagt som forurennet (fyldplads, måske olie- og kemikalieaffald med fare for fordampning) og en del af område 4 ligger i et større område, der på vidensniveau 1 er kortlagt som forurennet (olie, og opløsningsmidler og tungmetaller med fare for fordampning og kontaktrisiko). Der henvises til materialeoversigt nr. 3 og 4.

Hele flyvestationen er i Regionplan 2005 udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser, og i den nordvestlige og østlige del af flyvestationen er mindre områder udpeget som kildepladszone. Værebros Å afgrænser Flyvestationen mod vest. Bringe Mose er udpeget som lavbundsareal, der kan genoprettes som vådområde. Der henvises til materialeoversigt nr. 5. Ingen af delområderne, der med forslaget til landsplandirektiv ændrer status fra kile til muligt byområde og modsat, indeholder vådområder.

Ethvert eksisterende miljøproblem, som er relevant for planen eller pro-grammet, herunder navnlig problemer på områder af særlig betydning for miljøet som f.eks. de områder, der er udpeget efter direktiv 79/409/EØF (Fuglebeskyttelsesdirektivet) og 92/43/EØF (Habitatdirektivet).

Miljøministeriet vurderer, at tillægget ingen betydning har for udpegede områder efter direktiv 79/409/EØF eller 92/43/EØF.

De miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan, og som er relevante for planen eller programmet, og hvordan der under udarbejdelsen af den/det er taget hensyn til disse mål og andre miljøhensyn.

"Landsplanredegørelsen 2006. Det nye Danmarkskort – planlægning under nye vilkår" regeringen 2006, 5 pejlemærker:

1. Der skal være forskel på land og by:
I justering af kileafgrænsningen i forslaget til landsplandirektiv er det sikret, at den nuværende skarpe grænse mellem eksisterende bebyggelse i Sydlejren og kilen opretholdes.
2. Udviklingen skal komme hele Danmark til gode:
Flyvestationen bliver åben for hele Danmarks befolkning, men reelt vil kilen henvende sig til den lokale og regionale befolkning, idet kilens særlige værdi er placeringen i et tæt befolket område. Forslaget til landsplandirektiv sikrer, at kilen holdes åben og tilgængelig med et minimum af publikumshugning.
3. Planlægning skal baseres på respekt for byernes identitet, naturen, miljøet og landskabet:
Der er i forslaget til landsplandirektiv særlige regler i forhold til de generelle regler for ydre kiler for at beskytte de særlige værdier på Flyvestationen: det åbne landskab og stilheden.
4. Fysisk planlægning og investeringer i infrastruktur skal spille tæt sammen:
Forslaget til landsplandirektiv er i overensstemmelse med Fingerplan 2007, hvis hovedformål er at sikre sammenhæng mellem fysisk planlægning og infrastruktur.
5. Den fysiske planlægning skal være helhedsorienteret:
Forslaget til landsplandirektiv er i overensstemmelse med Fingerplan 2007, der har udlagt Flyvestation Værløse som grøn kile. Fingerplan 2007 er en helhedsorienteret, afvejet plan for Hovedstadsområdet.

Fingerplan 2007

Forslaget til landsplandirektiv følger op på de statslige mål der beskrives i redegørelsen om de grønne kiler i Fingerplan 2007:

- De rekreative og landskabelige kvaliteter skal videreudvikles.
- De regionale friluftsområder skal forlænges i takt med byen udbygges i de ydre kiler.
- Der skal være en klar afgrænsning mellem by og land

Forslaget til landsplandirektiv understøtter direkte disse overordnede mål ved at sikre den åbne karakter, ved ikke at give mulighed for at placere støjende friluftsanlæg og ved at påbyde, at hegning skal begrænses af hensyn til offentlighedens adgang.

Flyvestation Værløse – Drifts- og plejeplan

Som led i Forsvarets miljøstrategi bestemte Forsvarskommandoen i 1993 ved bestemmelse om miljø- og naturbeskyttelse, at der for hvert øvelses- og skydeområde skulle udarbejdes en drifts- og plejeplan. Planen kortlægger og afgrænser naturtyper, bevoksninger, veje, forsvarsanlæg mv. Den beskriver de naturmæssige værdier. Den fastlægger retningslinjer for terrænets benyttelse, pleje og forbedringer.

Det samlede areal er i plejeplanen opgjort til 445 ha, heraf er 138 ha beskyttet gennem Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er 215 ha slette, 18 ha skov og krat, 63 ha vej og 11 ha militære anlæg. Skov- og Naturstyrelsens mål for området er at bevare Flyvestation Værløse som et varieret og værdifuldt landskab, hvor balancen mellem naturtyperne sikrer bedst mulige forhold for et varieret dyre- og planteliv under respekt for forsvarets anvendelse af terrænet. Flyvestationen foreslås fastholdt som et stort sammenhængende åbent landskab med spredte krat og vådområder. De enkelte naturområder skal søges koblet sammen, så der på flyvestationens arealer i højere grad kan skabes spredningskorridorer for områdets flora og fauna.

Forslaget til landsplandirektiv understøtter plejeplanens intention om at fastholde et stort åbent landskab, idet det ifølge forslaget ikke er muligt at tilplante eller på anden måde lukke det store åbne landskab. Videreudvikling af plejeplanen er et kommunalt anliggende.

Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, land-skab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.

I det følgende beskrives den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet der er konsekvensen af, at forslaget til landsplandirektiv ændrer afgrænsningen af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse således, at områderne 1, 2 og 3 (se kortbilaget) bliver byzone og områderne 4, 5 og 6 bliver grøn kile, samt at landsplandirektivet supplerer med nye retningslinjer for den grønne kile gennem Flyvestation Værløse i forhold til Fingerplan 2007.

Biologisk mangfoldighed, fauna og flora

Status:

Kun en lille del af flyvestationen er i regionplan 2005 udpeget som område, der omfatter biologiske interesser af regional betydning. Der henvises til materialeoversigt nr. 5. Det fremgår af Skov- og Naturstyrelsens plejeplan, at ca. 140 ha af området er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ca. 18 ha er skov og krat, heraf en del med fredskovspligt. Der henvises til materialeoversigt nr. 2. Både fredskovspligten og naturbeskyttelseslovens § 3 gælder uanset om et areal er i by- eller landzone.

Område 1 er overvejende slette med kulturgræs. En mindre del er eng og overdrev.

Område 2 er slette med kulturgræs og vej.

Område 3 er overvejende slette med kulturgræs. En mindre del er overdrev.

Område 4 er slette med kulturgræs og vej.

Område 5 er slette med kulturgræs og vej.

Område 6 er fredskov med birk.

Af plejeplanen fremgår det, at personalet på flyvestationen har registreret mange pattedyr på terrænet. Der er meget råvildt på grund af de ideelle forhold med de åbne græsarealer, afvekslende med bevoksninger og mose. Der er muldvarp, pindsvin og dværgflagermus, egern, flere musearter og en pæn bestand af hare. Der er en lille grævlinge bestand og ræv forekommer overalt på Flyvestationen. Brud findes i den østlige del mod Sønderød.

Fuglelivet på flyvestationen er blevet grundigt undersøgt af Skov- og Naturstyrelsen i juni-juli 1999. Bringe Mose udgør det mest værdifulde fugleområde på flyvestationen ikke mindst på grund af yngleforekomst af den sjældne pungmejse. Der henvises i øvrigt til materialeoversigt 2.

Skov- og Naturstyrelsen har truffet snog på det tørre areal mod nord og talrige snoge i moseområdets vestende. Personalet på flyvestationen oplyser, at der er alm. firben og stålorm, især på de tørre overdrevarsarealer. Der er set skovfirben og tegn på markfirben på skrænterne i nordvest. Af padde er der set butsnudet frø i Bringemose. Det nævnes i plejeplanen, at yderligere oplysninger om padde på terrænet kunne være ønskelig.

I mosen er der observeret gedde, aborre, suder, karpe, karudse, skalle, rudskalle og regnløje. Der er fundet ål i Tibberup Å.

Skov- og Naturstyrelsen har registreret følgende dagssommerfugle: stor bredpande, citronsommerfugl, stor kålsommerfugl, grønåret kålsommerfugl, dagpåfugleøje, engrandøje, græsrandøje, lille ildfugl og alm. blåfugl. De er alle almindelige arter, men de to sidst nævnte, der blev fundet på overdrevarsarealer er indikatorarter for denne naturtype.

Der er blevet set forskellige kølleguldsmedearter i et talrigt omfang i tørvegravene i Bringe Mose. Tidligere har der været flodkrebs i mosen.

Dammusling er almindeligt forekommende i mosen. Der er talrige vinbjergsnegle især i de store hestehovsbevoksninger i moseområdet op til Værebø Å.

Forslag til landsplandirektiv:

Når område 1 bliver til byzone, er det en mulighed at en del af det bebygges. Da området overvejende er slette med kulturgræs og engen og overdrevet ikke må ændres uanset zoneforhold vil ændring til byzone ikke have betydning for den biologiske mangfoldighed.

Når område 2 bliver til byzone, er det en mulighed, at det bebygges. Da området er slette med kulturgræs og vej, vil ændring til byzone ikke have betydning for den biologiske mangfoldighed.

Når område 3 bliver til byzone, er det en mulighed at en del af det bebygges. Da området overvejende er slette med kulturgræs og overdrevet ikke må ændres uanset zoneforhold vil ændring til byzone ikke have betydning for den biologiske mangfoldighed.

Når område 4 og 5 bliver grøn kile kan det ikke bebygges. Det er derfor en mulighed, at slettearealet med kulturgræs med tiden og den rette pleje kan udvikles til overdrev. Ændringen til kile kan derfor få en positiv virkning for den biologiske mangfoldighed.

Uanset om område 6 er kile eller byzone, kan det ikke bebygges, da det er fredsskov. Ændringen til kile har derfor ingen reel betydning for den biologiske mangfoldighed.

I forhold til 0-alternativet sikrer forslaget, at sletten skal holdes åben. Det betyder, at der ikke kan plantes eller udvikles skov, som kunne have en positiv betydning for den biologiske mangfoldighed. Modsat giver det mulighed for, at der med den

rette pleje og med tiden kan udvikles overdrev hvor der nu er kulturgræs. Forslaget sikrer endvidere, at der ikke må etableres støjende friluftsanlæg eller etableres en gennemgående vejforbindelse på tværs af den grønne kile gennem ejendommen. Det sikrer området mod forstyrrelser, der især kunne begrænse dyrelivet. Både 0-alternativet og forslaget giver mulighed for rekreativ brug af området. Dette kan skabe mere forstyrrelse og større slid og dermed begrænse den biologiske mangfoldighed, men rekreativ anvendelse er et hovedformål for begge forslag.

Vurdering:

I forhold til 0-alternativet giver forslaget til landsplandirektiv en mulighed for at øge den biologiske mangfoldighed i område 4 og 5. Forslaget sikrer endvidere, at der ikke kan etableres en række anlæg eller aktiviteter, der kan forstyrre dyrelivet. Der er dyreliv på hele flyvestationen, men som det fremgår, er det forekomsten af beskyttede naturtyper, der er grundlaget for den mere ualmindelige del af dyrelivet. Da de beskyttede naturtyper er beskyttet uanset, om de er i kile eller muligt byområde, vurderes det, at forslaget kun har positiv virkning på den biologiske mangfoldighed.

Befolkningen og menneskers sundhed (Friluftsliv)

Status:

Fingerplan 2007 udlægger grønne kiler for at tilgodese behovet for det almene friluftsliv. Grønne kiler kan anvendes til arealer og anlæg, der er naturligt knyttet til en placering i landområdet. Den grønne kile gennem Flyvestation Værløse betegnes som ydre kile. Det vil sige en kile, hvor der ifølge de generelle regler i Fingerplan 2007 kan udlægges areal- og bygningskrævende friluftsanlæg og hvor der er mulighed for jordbrugsmæssig anvendelse.

Forslag til landsplandirektiv:

Afgrænsningen af kilen i forslaget ændrer kilen således, at område 1-3 ikke som i 0-alternativet bliver kile, mens område 4-6 modsat bliver det. Der er tale om lige store arealer, der skifter status.

Forslaget til landsplandirektiv sikrer, at den grønne kile gennem Flyvestation Værløse skal anvendes som offentligt tilgængeligt friluftsområde, hvis den skal anvendes til andet end militært område, i modsætning til Fingerplan 2007, der også giver mulighed for f.eks. jordbrugsmæssig anvendelse.

Forslaget giver ikke mulighed for støjende friluftsanlæg, som Fingerplan 2007 giver en begrænset mulighed for.

Vurdering:

Som det fremgår, sikrer forslaget, at kilen anvendes til offentlige friluftsformål, hvilket giver både de lokale beboere og befolkningen i Hovedstadsområdet som helhed nye rekreative tilbud. Da det er lige store arealer, der med forslaget bliver kile og tages ud af kile, vurderes den ændrede afgrænsning i forslaget ikke at ændre på den sundhedsmæssige og rekreative værdi.

Forslaget sikrer stilhed på Flyvestationen, hvilket må vurderes som positivt for den rekreative og sundhedsmæssige værdi, idet det er væsentligt for menneskers sundhed og glæde ved friluftsliv at kunne ophold sig i stille områder. Bl.a. viser forskning, at ophold i naturen giver storbymennesket mulighed for at stresses af.

Jordbund

Status:

Der er kortlagt en række forurenede lokaliteter i området, ligesom der er iværksat afværgeforanstaltninger flere steder.

Forslag til landsplandirektiv:

Forslaget til landsplandirektiv ændrer område 1, 2 og 3 til mulig byzone. Den sydlige del af område 1 ligger i et større område, der på vidensniveau 1 er kortlagt som forurennet (fyldplads, måske olie- og kemikalieaffald med fare for fordampning). Hvis det ved nærmere undersøgelser viser sig, at den sydlige del af område 1 er forurennet, skal det ifølge NIRAS undersøgelser (materialeoversigt nr. 3) oprenses, hvis det skal bruges til boliger, mens dette ikke er nødvendigt, hvis det skal bruges til erhverv. Hvis det som i 0-alternativet skulle være grøn kile, som er en følsom anvendelse, ville det skulle oprenses.

I område 2 og 3 er der ikke registreret forurening.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer område 4, 5 og 6 til grøn kile. En del af område 4 ligger i et større område, der på vidensniveau 1 er kortlagt som forurennet (olie, og opløsningsmidler og tungmetaller med fare for fordampning og kontaktrisiko). Hvis det ved nærmere undersøgelser viser sig, at området er forurennet, vil det sandsynligvis skulle oprenses for at kunne åbnes som rekreativt område. Hvis område 4 som i 0-alternativet bliver byområde, vil oprydning ifølge NIRAs undersøgelser (materialeoversigt nr. 3) være meget omkostningskrævende, hvis det skal bruges til boliger, mens NIRAS ikke vurderer, at området skal opryddes, hvis det skal bruges til erhverv.

Der er ikke registreret forurening i område 5 og 6.

Vurdering:

Som det fremgår, vil forslaget til landsplandirektiv ændre status for 2 forurenede områder (område 1 og 4). Område 1 vil skulle oprenses, hvis det forbliver kile som i 0-alternativet, eller hvis det bliver byzone med boliger, som forslaget giver mulighed for. Bliver det byzone med erhverv, er oprydning ikke nødvendig. For område 4 gælder det, at det skal oprenses, hvis det som i forslaget til landsplandirektiv skal være kile eller hvis det skal være byzone med boliger, som 0-alternativet giver mulighed for. Skal det være byzone med erhverv, som 0-alternativet også giver mulighed for, er oprensning ikke nødvendig. Forslaget til landsplandirektiv ændrer med andre ord ikke væsentligt på kravet til oprensning af jordforureningen.

Vand

Status:

Hele flyvestationen er i Regionplan 2005 udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser, og i den nordvestlige og østlige del af flyvestationen er mindre områder udpeget som kildepladszone. Værebros Å afgrænser Flyvestationen mod vest. Bringe Mose er udpeget som lavbundsareal, der kan genoprettes som vådområde. Der henvises til materialeoversigt nr. 5. Ingen af delområderne indeholder vådområder.

Forslag til landsplandirektiv:

Afsnittet om jord redegør for forureningsforholdene, herunder grundvandstruslen i delområderne. Herudover ændrer forslaget til landsplandirektiv ikke på beskyttelsen

af grundvandet i forhold til 0-alternativet. Forslaget ændrer ikke på muligheden for at genoprette vådområder og frilægge vandløb i forhold til 0-alternativet.

Vurdering:

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på forholdene omkring vand i forhold til 0-alternativet udover hvad der fremgår af "Vurdering" under afsnittet om Jord.

Luft og klimatiske faktorer

Status:

0-alternativet giver mulighed for støjende friluftsanlæg og en gennemgående vej. Begge dele ville medføre en begrænset lokal luftforurening. Modsat ville en gennemgående vej kunne aflaste omkringliggende veje og spare den ekstra kørsel det er, at skulle køre udenom Flyvestationen.

Kilearealet er i 0-alternativet ubebygget og ubevokset. Der er derfor en del vind på arealet.

Forslag til landsplandirektiv:

Forslaget til landsplandirektiv giver ikke som 0-alternativet mulighed for en gennemgående vej eller støjende friluftsanlæg. Luftforureningen lokalt på kilearealet er derfor mindre i forslaget end i 0-alternativet.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer område 1, 2 og 3 fra kile til muligt byområde. Områderne er overvejende ubevoksede og åbne, og mikroklimaet vil derfor ændre sig når det bebygges. Da der ikke er tale om bebyggelse af dimensioner, der vil give anledning til vindturbulens vurderes det ikke, at forslaget giver anledning til en væsentlig ændring af de mikroklimatiske forhold. Områderne 4, 5 og 6 ændres fra muligt byområde til kile. Områderne er i dag overvejende ubebyggede og ubevoksede. Ifølge 0-alternativet ville de kunne have været bebygget med de ændringer af mikroklimaet det vil medføre. Da der ikke planlægges for byggeri af dimensioner, der kan skabe vindturbulens vurderes denne mulighed ikke at ville have påvirket mikroklimaet væsentligt

Vurdering:

Forslaget til landsplandirektiv giver mindre luftforurening i kilearealet, mens den samlede luftforurening vil blive lidt større, da en del af den trafik, der kunne køre en mere direkte rute på en ny gennemgående vej, der er mulig i 0-alternativet, fortsat må køre udenom Flyvestationen. De mikroklimatiske ændringer vil afhænge af bebyggelsesformen.

Materielle goder

Status:

Bygningerne i område A og i Sydlejren kan ifølge 0-alternativet genanvendes til nye formål.

Forslag til landsplandirektiv:

Forslaget til tillæg giver også mulighed for at genanvende bygningerne i område A og i Sydlejren.

Vurdering:

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på muligheden for genanvendelse af bygninger i forhold til 0-alternativet.

Landskab

Status:

Flyvestation Værløse omfatter et landskab af enestående åbenhed, der kan sammenlignes med de store sletter ved Eremitageslottet. I 0-alternativet giver de generelle regler for ydre kiler mulighed for, at der kan etablere areal- og bygningskrævende friluftsanlæg på Flyvestationen.

Forslag til landsplandirektiv:

Forslaget til landsplandirektiv sikrer, at den åbne landskabelige karakter på den store slette mellem Nord- og Sydlejren fastholdes, og at den ikke opdeles af en gennemgående vej.

Delområde 1, 2 og 3, der i forslaget til landsplandirektiv ændrer status i forhold til 0-alternativet fra kile til muligt byområde kan bebygges. Det påvirker ikke det store åbne landskab væsentligt. Derimod har det været væsentligt for forslaget til landsplandirektiv, at område 5 bliver kile, idet det vil fastholde den eksisterende skarpe grænse mellem kile og byggeri.

Vurdering:

I modsætning til 0-alternativet sikrer forslaget til landsplandirektiv fastholdelsen af det store enestående landskab på Flyvestation Værløse.

Kulturmiljø og Arkitektur

Status:

Flyvestationen Værløse indeholder mange synlige spor, der vidner om nyere historie, som bondesamfund og flyvestation. Der er endvidere en række fortidsminder, hvoraf ingen af dem er fredede. Hovedparten af bebyggelsen ligger i Sydlejren, der i 0-alternativet ligger uden for den grønne kile. Mange bygninger på Flyvestationen har høj bevaringsværdi ifølge den SAVE-registrering, som Furesø Kommune har ladet udarbejde. Der henvises til materialeoversigt nr. 4.

Forslag til landsplandirektiv:

Ifølge forslaget til landsplandirektiv kan bygningerne i område A genbruges, og der er en begrænset mulighed for, at der i tilknytning til bygningerne kan ske begrænset nybyggeri, der med hensyn til placering og udformning skal tilpasses de landskabelige forhold på stedet. Dette skal ses i sammenhæng med, at dobbelt hangaren og en del af fly-shelterne i område A har høj bevaringsværdi, og at det derfor er ønskeligt, at de kan genbruges til et nyt formål.

Der er ingen af de 6 delområder der i forhold til 0-alternativet skifter status (fra kile til mulig by og omvendt), der indeholder bygninger. Det har været væsentligt for forslaget til landsplandirektiv, at den eksisterende bygningskant med bygninger med høj bevaringsværdi bliver bevaret, og at område 5 derfor med forslaget overgår til kileareal.

Vurdering:

Der er de samme muligheder for at bevare og genanvende de bevaringsværdige bygninger i forslaget som i 0-alternativet. Forslaget sikrer den skarpe kant mellem kile og de bevaringsværdige bygninger i Sydlejren.

Arkæologi

Status:

Der findes registreringer af gravhøje og stenalderbopladsen indenfor Flyvestation Værløse.

Forslag til landsplandirektiv:

Ingen af de registrerede gravhøje eller stenalderbopladser ligger i de delområder, der ændrer status i forslaget i forhold til 0-alternativet.

Vurdering:

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på beskyttelsen af de registrerede gravhøje eller stenalderbopladser.

Planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse.

De generelle regler for de ydre grønne kiler i Fingerplan 2007 indebærer en række bygge- og aktivitetsmuligheder, der vil kunne ødelægge nogle af de særlige værdier på Flyvestation Værløse: Slettens åbne karakter, stilheden, helheden i landskabsoplevelsen og offentlighedens adgang. Derfor er der i forslaget til landsplandirektiv en række regler, der har til formål at begrænse de generelle regler i Fingerplan 2007 for Flyvestation Værløse, således at kilen i større omfang fortsat kan friholdes for bebyggelse, at stilheden bevares, og at den store slette ikke bliver opdelt af en gennemgående vej. Desuden sikrer forslaget, at den grønne kile kun må anvendes til rekreative formål når flyvepladsfunktionen ophører, - i modsætning til de generelle kileregler, der også giver mulighed for jordbrug.

En kort skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af, hvorledes vurderingen er gennemført, herunder eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger.

Denne miljøredegørelse indeholder kun 0-alternativet og 1 forslag til landsplandirektiv. Arbejdsgruppen, der har udarbejdet "Fælles Planlægningsgrundlag for et kommende tillæg til landsplandirektivet Fingerplan 2007 for en grøn kile gennem Flyvestation Værløse", har undervejs drøftet alternative løsninger på forskellige problemstillinger, men har ved den grundige gennemgang af udviklingsmulighederne under hensyn til beskyttelseshensynene nået frem til det foreliggende forslag til landsplandirektiv.

En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning, jfr. § 9, stk. 2, og § 11.

Miljøcenter Roskilde vil i forbindelse med kommunens udarbejdelse af kommunepneplanrammer og lokalplaner overvåge, at disse er i overensstemmelse med landsplandirektivet.

Et ikke teknisk resumé af de oplysninger, der blev givet under ovennævnte punkter.

I forhold til 0-alternativet giver forslaget til landsplandirektiv en mulighed for at øge den biologiske mangfoldighed i område 4 og 5. Forslaget sikrer endvidere, at der ikke kan etableres en række anlæg eller aktiviteter, der kan forstyrre dyrelivet. Der er dyreliv på hele flyvestationen, men som det fremgår, er det forekomsten af beskyttede naturtyper, der er grundlaget for den mere ualmindelige del af dyrelivet. Da de beskyttede naturtyper er beskyttet uanset, om de er i kile eller muligt byområde, vurderes det, at forslaget kun har positiv virkning på den biologiske mangfoldighed.

Forslaget sikrer, at kilen anvendes til offentlige friluftsformål, hvilket giver både de lokale beboere og befolkningen i Hovedstadsområdet som helhed nye rekreative tilbud. Da det er lige store arealer, der med forslaget bliver kile og tages ud af kile, vurderes den ændrede afgrænsning i forslaget ikke at ændre på den sundhedsmæssige og rekreative værdi.

Forslaget sikrer stilhed på Flyvestationen, hvilket må vurderes som positivt for den rekreative og sundhedsmæssige værdi, idet det er væsentligt for menneskers sundhed og glæde ved friluftsliv at kunne ophold sig i stille områder. Bl.a. viser forskning, at ophold i naturen giver storby mennesket mulighed for at stresses af.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer status for 2 forurenede områder (område 1 og 4). Område 1 vil skulle oprenses, hvis det forbliver kile som i 0-alternativet, eller hvis det bliver byzone med boliger, som forslaget giver mulighed for. Bliver det byzone med erhverv, er oprydning ikke nødvendig. For område 4 gælder det, at det skal oprenses, hvis det som i forslaget til landsplandirektiv skal være kile, eller hvis det skal være byzone med boliger, som 0-alternativet giver mulighed for. Skal det være byzone med erhverv, som 0-alternativet også giver mulighed for, er oprensning ikke nødvendig. Forslaget til landsplandirektiv ændrer med andre ord ikke væsentligt på kravet til oprensning af jordforureningen.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på forholdene omkring vand i forhold til 0-alternativet. 2 forurenede områder ændrer status med forslaget, men det ændrer ikke væsentligt på beskyttelsen af grundvandet i forhold til forureningen.

Forslaget til landsplandirektiv giver mindre luftforurening i kilearealet, mens den samlede luftforurening vil blive lidt større, da en del af den trafik, der kunne køre en mere direkte rute på en ny gennemgående vej, der er mulig i 0-alternativet, fortsat må køre udenom Flyvestationen. De mikroklimatiske ændringer vil afhænge af bebyggelsesformen.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på muligheden for genanvendelse af bygninger i forhold til 0-alternativet.

I modsætning til 0-alternativet sikrer forslaget til landsplandirektiv fastholdelsen af det store enestående landskab på Flyvestation Værløse.

Der er de samme muligheder for at bevare og genanvende de bevaringsværdige bygninger i forslaget som i 0-alternativet. Forslaget sikrer den skarpe kant mellem kile og de bevaringsværdige bygninger i Sydlejren.

Forslaget til landsplandirektiv ændrer ikke på beskyttelsen af de registrerede gravhøje eller stenalderbopladser.

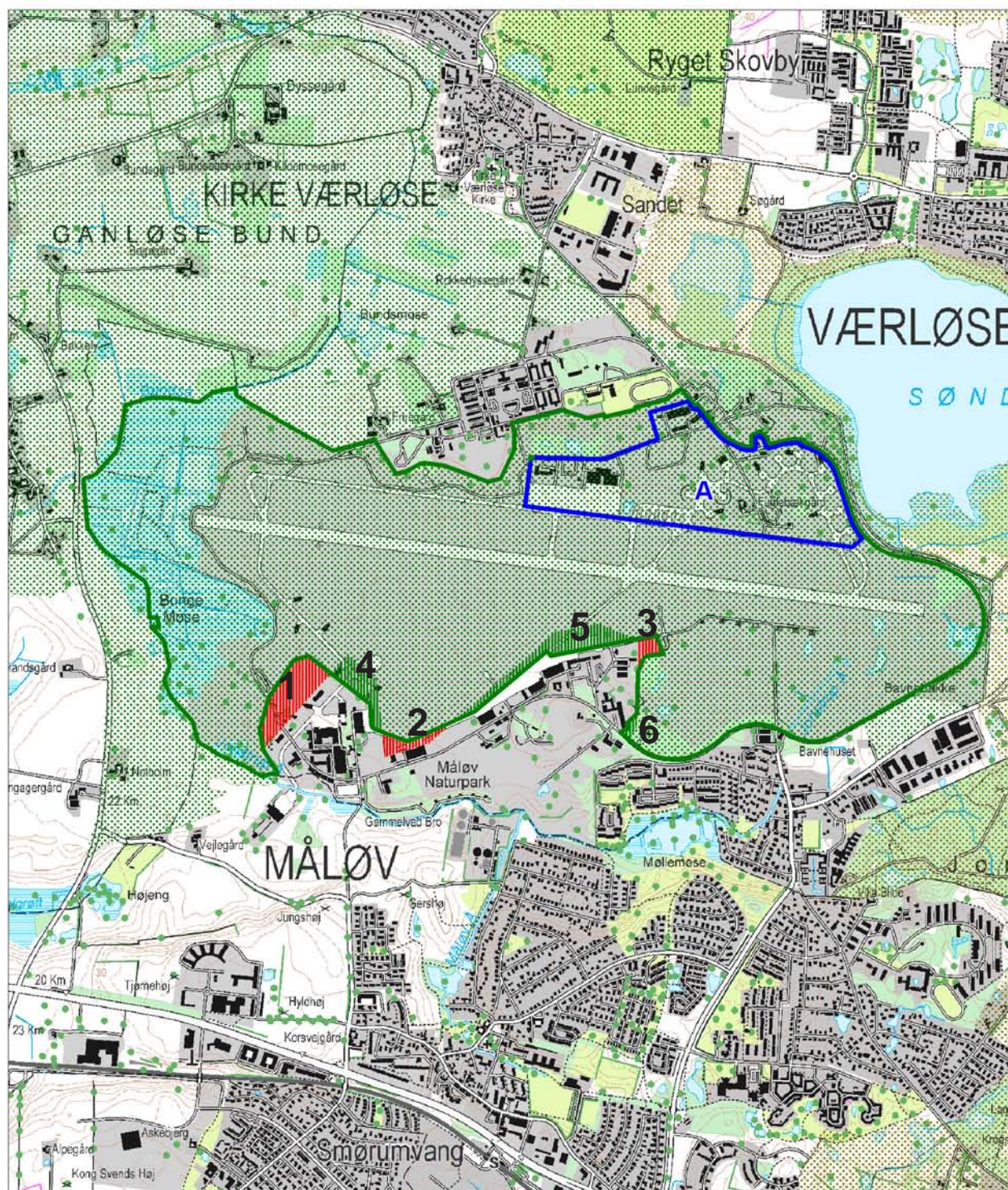
Forslaget til landsplandirektiv indeholder en række bestemmelser der har til formål at undgå, at de generelle regler for de ydre grønne kiler i Fingerplan 2007 får negative konsekvenser for den grønne kile gennem Flyvestation Værløse. De generelle regler indebærer en række bygge- og aktivitetsmuligheder, der vil kunne ødelægge nogle af de særlige værdier på Flyvestation Værløse: Slettens åbne karakter, stilheden, helheden i landskabsoplevelsen og offentlighedens adgang. Derfor er der i forslaget til landsplandirektiv en række regler, der har til formål at begrænse de generelle regler i Fingerplan 2007 for Flyvestation Værløse, således at kilen i større omfang fortsat kan friholdes for bebyggelse, at stilheden bevares, og at den store slette ikke bliver opdelt af en gennemgående vej. Desuden

sikrer forslaget, at den grønne kile kun må anvendes til rekreative formål, når flyvepladsfunktionen ophører, - i modsætning til de generelle kileregler, der også giver mulighed for jordbrug.

Materialeoversigt

1. By- og Landskabsstyrelsen, Furesø Kommune og Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (2007): Fælles Planlægningsgrundlag for et kommende tillæg til landsplandirektivet Fingerplan 2007 for en grøn kile gennem Flyvestation Værløse
2. Skov- og Naturstyrelsen og Flyvertaktisk Kommando (2003): Plejeplan for Flyvestation Værløse
3. NIRAS (2006): Flyvestation Værløse – Forureningsforhold på Flyvestation Værløse
4. Furesø Kommune (2007): Materplanskitse – Kulturstation Værløse
5. HUR (2005): Regionplan 2005 for Hovedstadsregionen

Forslag til ny afgrænsning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse med markering af ændringer og delområde

- Afgrænsning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse
- A Delområde A
- Nyt kileareal i forhold til Fingerplan 2007
- Kileareal, der udgår af Fingerplan 2007

Høringsperiode fra 13. april til 11. juni 2008.

Forslag til landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelsen af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse er en udmøntning af Fingerplan 2007, § 16, stk. 2, der foreskriver, at miljøministeren skal fastlægge den endelige afgrænsning af Hjortespringkilens forlængelse over Flyvestation Værløse og den endelige ramme for indpasning af fritidsaktiviteter på ejendommen.

Landsplandirektivet vil udgøre den overordnede ramme for Furesø kommunes planlægning af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse.

Forslag til landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelsen af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse består af 5 dele:

- Forslag til redegørelsen
- Forslag til regler
- Bemærkninger til regler
- Miljøvurdering
- Kortbilag

I høringsperioden kan du komme med kommentarer og forslag til planen.

Skriv til blst@blst.dk eller send brev til:

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Byer
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Find også Forslag til landsplandirektivet på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside:
www.blst.dk